

יורה דעה סעיף צב ב הלכות בשר בחלב כז ביר הגולה

(י) והריבה שנפל עליה הדלב אם אין בה מעט חלב הכל מותר ואם יש בהתיכה ממעימת חלב יבאמה אהיה התיכה (ולדין דאין סמיכה אפס"ס יג) נעין (ד) (יד) ששים בהתיכה ולא לאו טולס אסורה (טו) יומשערין בבטלה אם היה בכל מה שיש בקדירה מהתיכות והזרק והזרק והתבלין כדי שתהא התיכה זו א' משישים מהכל התיכה אסורה והישאר מותר (טז) בד"א בשלא ניעד הקדירה (יז) בתחלה בשנפל החלב אלא לבסוף ולא כיסה האבל אם ניעד מתחלה ועד סוף (יח) או שכיסה משעת נפילה ועד סוף הכל מצטרף לבטל מעט הדלב ננס וכן (יט) אם לא יערך כלל לא נתמלא ולא נספך ולא כיסה כלל (כ) אם יש ס' בקדירה נגד סיפת

ובני כנרימא וכדמפרש שם בנמרא דק"ט ר' סנ"י סנה טעמא כדמ"ט שנין לעשר ימא ימא וע"י כנגה מס שמיס כר"י ר' הכי

באר היטב

סימן פ"ו ס"י דסוכית מסה דחלב מקרי איסור טמן והיה הדבר נ"ע פ"ט: (ד) ששים כחב ספ"ן דהשור הניח מחלוקת רש"י ור"י בזה דר"י בוכר דוקא שכל ההתיכה חוץ לרוסב כגון שהתיכה' שהתיכה קצתה חוץ לרוסב וזו מונחת עליה אבל אם מקצתה גרוסב כדתיחה מערכת העצם בכל הקדרה והכל מוצרף לנפל ההלב ורש"י פ"י אפי' מקצתה גרוסב אין הכל מוצרף לנפל החלב ודעת כל המחברים חוץ מהרשב"א ורבינו ירוחם כד"י וכן דעת כל האחרונים (וכ' נס"י) [כד"מ] דים קולא לרש"י מנ"ד א' דהיינו אפי' מקצתה גרוסב חוץ ההתיכה נאסרת חוץ איסור השאר וכ' (כד"מ) [כפ"ו] טלה נראה לו כן דאפ"י שאין גרוסב דלמטה לשיעור לנפל מיפ"ח חלב טפלים לפי שאין כדתיחה מניח לשם מ"מ אוחס ההתיכה עממה נאסרת חלק ההחזק מחלק העליון וחזרת ואסרת לנטע כל גרוסב ומה שכתוב עד ס' עד

(:) התיכה. כחב הס"ך דנישאר הדברים קי הוא כשנפל על התיכה א' אין ספ"ר שבקדירה מוצרף לנפל החלב אלא חוץ כתיכה טמאה ס' לנפל השעם ובבאין בהתיכה עממה ס' הרי נעשים התיכה כולם וכדמכיר אפי' וכנגסה התיכה ככלל שאר הקדרה אסרת שאר הדברי' שבקדרה עד ס' נגד ההתיכה אפי' אם ישר חיד כעשה נפילה הטייה הרי נכנסה התיכה חיד ככלל הקדרה וכל הקדרה מוצרף ואינו אפי' אפי' חוץ ס' בקדירה ובתיכה נגד החלב וכן כתיבה וזה דקדמו ספ"ו כפי' ק"ה ס"ה דלא הוא טול חוץ לרוסב איש אפי' אפי' חוץ חיד נפילה לר"י ורש"י אפי' מקצתה חוץ לרוסב אפי' דאפי' חלב דהו' איסור טמן אפי' י"ל דהם מירי באיסור טע דליתו ללול דודאי איש מוצרף בכל ההתיכה אלא ע"י רוסב רק ככל חזקת הא' קסא דמטעמא מדברי הרשב"א וכו' החלב לא הניח איסור טמן ועיין נס"י

תשובה

כחב ז"ל) שכי' ונראה לי דתם יש ספק פנ התיכה מה שהיא מקצתה גרוסב ואין בה ס' שהיא אסורה אם נפלה אח"כ לקדירה של הישר יש לצד להקל כיון שהיא רק פסק איסור דרבנן עיי"ש: (טו) ובשערין בבטלה. ע"י כפי' מנחת פרים טייל ליוון בדבר הדם ולא יש עמם בהתיכה שמקצתה גרוסב ומקצת העצם הוא כחב הקדירה ומקצת העצם הוא חוץ לרוסב ונפל איסור להך גרוסב ולכ"ע אין עמם שלממלה מוצרף ועמם דית ככלי אמנם אח"כ משקטק בזה עיי"ש: (טז) בד"א וכו'. כלומר בד"א שנתמלא אוחס התיכה שנתמלא עלי' טפס חלב כשלא ישור הקדרה ולא נהעברה איתה טפה בכל הקדרה אלא בזהה התיכה בלבד וכיון שאין בזהה התיכה ס' לנפל איתה טפה נעשים התיכה נפילה וכו'. שאין נבזה ספ"ו: (יז) בתחלה וכו' לבסוף וכו'. ע' כפי' ספ"ו מ"ט בביאור הדברים כמ"ט ישור מתמלה ועד סוף לא ישור מתמלה או לבסוף וע"י בדברי הרב מהריק"א ז"ל כפי' ערך לחס דפי' חלה היט החלב זמן נפילה הספס. וסוף היט לאחר שכבר נפלה הספה. ומהחלה ועד סוף ר"ל שיעור טפס א' בין היכף בהחלה זמן נפילה הספה או אח"כ לאחר שכבר נפלה עיי"ש וע' כפי' ערוך השולח (להרב מהר"מ מנאוואהרדק) ספ"י מ"ט בביאור עיין זה דהשולח איש מוכן לכאורה מהו עד סוף דקאמר דלוחס סוף יש בזה וכזה דע"כ ברירא דהא מלתא קי הוא דכל זמן שלא עברה הספה חלב על כל ההתיכה מהי ישור. ורק כשעברה הבליעה בכל ההתיכה לא מהי ישור אך כמה יודע אם כבר עברה או לא שטוס הוא להסיר אם עדיין יכר החלב למעלה של ההתיכה שוב איש יכר מלמעלה וכמוכן החלב בכל ההתיכה אבל כשנכלם בכל ההתיכה שוב איש יכר מלמעלה וכמוכן דמעט מעט נחצר החלב מלמעלה עד שנחצר טול חזרו שומר מהחלה ועד סוף כלומר שהישור מהי מתחלה הבליעה של ההתיכה (כשהחלב עדיין יכר טולה על ההתיכה) עד סוף הבליעה של ההתיכה (ואי"ט שאין החלב יכר כלל) אבל לגמרי לבסוף (דהיינו כשאין החלב יכר כלל) אז לא מהי ישור וכזה דמ"ע יש להתייבב אך לאחות בזה למעשה וז"ע לדינא עיי"ש: (יח) או שכיסה. והייט כי ע"י הכיסי מנפוח הקדרה היטב ועי"י עולה דתיחה והכל ומחזק שאין מקום להטיל לעמם שהכיסי מעכבו הוא יורד למטה וחוזר ושולה ע"כ מבלבל העצם בסוף. יד יאודה. וע"ל ספ"י ז' בזה: (יט) אם לא ניעד כלל. וכפי' שולחן מיד והאילו מן הקדירה דאין שאר הקדירה נאסרה כלל. יד יאודה כפי"ק ספ"ט: (כ) אם יש ס' בקדירה וכו'. ע"י חו"ד בביאורים ספ"ד שכתב הרמ"א מיירי אפי' טלו חוץ לרוסב אפי"כ הולך ליתח ששים בקדירה נגד הספה משום דקיי"ל דאין אלו בקיאין בין כחם לשמן וגם יש עוד ריעוהא שהוא ללול ויש הכל ע"כ חוץ ששים בקדירה וגם איהו ההתיכה אסור עיי"ש וכן פסק סס כדתיחה וכו"י ויש חולאים עיי"ש וכ"כ כדתיחה הגרמ"א ז"ל לדינא עיי"ש אמנם כמ"ו ספ"ה כחב ח"ל והייט ע"כ במקצת' חוץ לרוסב דא טולה חוץ לרוסב אין חוץ נ"ך נגד הספה אלא במקצתה חוץ לרוסב ע"כ וע"י כפי' יד ללימ"ק ס' י"ב מ"ט בזה והביא ראות שדברי הרמ"א עיקר לדינא ודברי החו"ד ז"ע וקשים מאד לתרס פיין טס:

להאיסור לנפל האיסור כפי' מתחלה דלא בלא לירוף התיכות שחן לקדירה אין ס' אין להייר דהא אין כחן מ"מ וע' בדבריט להבין ס' ק"ה ס"ק ק"ג) מ"ט ברין זה אי חלב הו' איסור טמן ולענין נכוסה דחלבא לא דית פולב ממש נעין זה: (יב) והתיכה. עכ"ה"ט מ"ט דלר"י אם מקצתה גרוסב הו' ככלל חוץ לרוסב וע"י כפי' מנחת פרים ט"ל דלדעת החו"ד לעיל ס' ז"ל ספ"ה מיירי דוקא באם ההתיכה חמה אבל אם ההתיכה שלמעלה מהרוסב היא טמן אין מקום כלל לאיסור אפי' ההתיכה דלע"ז דמה שהיא למטה בהך גרוסב דהא הם והתחה נגד מ"מ כל שלא נעשה החלק שלמעלה חס אין חלק ההחזק כשהן גרוסב טולע מהטפת חלב כשנפל על חלק העליון עיי"ש לדרבי: (יג) בדיקון ששים. ע"י כפי"ח חוץ כ"ו ס' ל"ו ששאל בספ"ן חובת' כ"י בנהבס להתיכה כפר רוחה שבקדירה והעלה ההתיכה מן הקדרה ונתה בקדירה אחרת ונגד התיכה הספ"ן כשהחב ס' ס' בקדירה הראשונה אבל כגד כל ההתיכה שנתמלה על הספ"ן לא ס' בקדירה הראשונה ששים ולא כפי' כגד והעלה להחזר הקדירה הראשונה אפי"כ דלכאורה תלי בפלגיהת רש"י ור"י דלר"י לפי"ט ספ"ו בחוק שהחזק נאסר ואסור וכן כעשה הכוללה הו' הספ"ן כעשה כשנפל על ההתיכה שמקצתה גרוסב שיאסר השאר שבקדירה אבל מ"מ יש להחזר והספ"ן לא הו' איסור המפעט ואינו אפי' אפי' חוץ כדי נפילה וכ"כ טלה יאסר השאר. ולענין הקדירה השני' אם היה חמה או אם לא כתיבה הכבר חזר ונתמלא ח"ל האם אם ס' בה ס' נגד הכדי נפילה במקום הדבס הספ"ן מותרת ולא לאו אסורה והספ"ן ששיא שאסר עכ"ד וע"י ביד אפרים להבין ספ"י ז' שהביאו ומהמה עליו כמה שהחזר הקדירה. הראשונה מעטס דהספ"ן לא הו' איסור המפעט דהא להבין ס' ז"ד מבווא ליהך וסיים דמ"מ נראה דלא לא בלג הספ"ן כ"י דבר המפעט יש להקל אבל אם הוא כ"י ממה כנלע דבר המפעט אין להקל כ"א במקום הספ"ר עיי"ש: (יד) ששים. עכ"ה"ט מ"ט כפולגתה ספ"ו והס"ך. א' קיי"ל לדינא כרס"י או כר"י וע"י כמ"ו ספ"ב שכתב כשהו כשהו רב א' ח"ל ולדין אין ל"מ בין מחלוקת רש"י ור"י במקצתה חוץ לרוסב דתיורה רוחה מבלע בלע מלמס לא סלס וג"כ והח"כ כשנח מתיחה איסור השאר ואין אלו בקיאין בין יורה רוחה או לא

וב"ט הנח"ט מה"עו דהך לרש"י אם מקצתה גרוסב אסרת זו ההתיכה השאר ונאסר חלק ההחזק מחלק העליון וכו' אף שיש ס' נגד מקצת ההתיכה שחן לרוסב ע"י כפי"ק מ"ט ע"ד ספ"ו בזה וע' כמ"ו ספ"ב ט"ל ומ"מ ככלל ההתיכה הוא חוץ לרוסב רק כפי' מנולים ונפל הספה על פני' נס דע"י שדק דאין להחזיר אמנם בעיקר דית של הע"ז ע"י כפי"ד ספ"ד וס"ק ל"ג וביד יאודה כפי"א ספ"ה וע"י כפי"ד בדיים היו"א"ס אוח ג' ט"ל שיש לחוב להחזיר לדעת ספ"ו בזה דכנפל חלב שהוא דבר ללול על ההתיכה שמקצתה גרוסב יש להצ"ק ס' בקדירה נגד כל ההתיכה ולאסור איהו התיכה אף בדאיכא ששים עיי"ש וע"י כדתיחה דייטס שנסוף כפי' אלא יעקב על ספ"ס (למהר"י

והאר

